

Секція 29. ФІЛОСОФІЯ

ФІЛОСОФСЬКА ДУМКА В КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКІЙ АКАДЕМІЇ

Байша К.В., гр. Ф-23

Науковий керівник – канд. філос. наук, проф. **Шудрик І.О.**
Харківський державний університет харчування та торгівлі

Києво-Могилянська академія виникає на базі Київської братської школи та школи Києво-Печерського монастиря, які були об'єднані зусиллями митрополита Петра Могили в 1632 р. Спочатку це був колегіум, а згодом, з 1701 року, став академією, першим вищим навчальним закладом східних слов'ян. Вперше в Україні філософія викладалася окремо від теології. Її викладання в значній мірі було схоластичним. Видатні професори Києво-Могилянської академії розуміли філософію як систему дисциплін чи всіх наук, покликаних віднайти істину, причини речей, даних людині Богом.

Серед діячів Академії XVII–XVIII ст. провідне місце в розвитку філософської думки посідали Й. Кононович-Горбацький, І. Гізель, І. Галятовський, С. Яворський, Г. Бужинський, Ф. Прокопович, Л. Барановський, Г. Щербатський, Г. Конинський, Я. Козельський та ін.

Філософському вченню професорів Києво-Могилянської академії було притаманне розуміння єдності матерії і руху, його суперечливості, плинності речей. Рух – це така властивість матерії, без якої не можна збагнути будь-яких змін, процесів виникнення і зникнення, круговороту в природі. У філософії Києво-Могилянської академії знаходили відображення елементи діалектики, глибокого розуміння сутності протилежностей у розвитку природи, її речей і явищ. Досить змістовно представлена у філософії Києво-Могилянській академії концепція пізнання. Філософи академії не мали сумнівів у можливостях людини пізнати оточуючий її світ, розуміли, що пізнання – непростий процес, що здійснюється як на рівні відчуттів, так і на рівні розуму. Великого значення в процесі пізнання вони надавали чуттєвій діяльності людини, вважаючи, що пізнання не може обійтись без цього.

Таким чином, філософія Києво-Могилянської академії, з одного боку, ґрунтувалася головним чином на теософській, пантеїстичній і деїстичній основах, а, з іншого, і це є значним надбанням її розробників, глибоке розуміння сутності природи, її руху і розвитку, самої матерії. Філософія Києво-Могилянської академії – цінне надбання української духовної культури.